

Bijbaan als bo er in Paraguay

Frederik Veger: 'Met verschillende rassen maken we maximaal gebruik van het heterosiseffect'

Frederik Veger tussen het weidegras in Paraguay

In Nederland werkt Frederik Veger als verkoper bij NIBC Bank, in Paraguay is hij veehouder. Minimaal twee maal per jaar reist hij naar Zuid-Amerika voor de aansturing van het vleesveebedrijf van 14.000 hectare. Als beginnend veehouder geniet hij van de bedrijfsopbouw.

Naast een groot hek in de omheining staat een houten bord met het opschrift 'Estancia La Rosanne'. Een landrover stopt voor de ingang, maar voor hij het terrein van het veebedrijf, de estancia, oprijdt, stapt eigenaar Frederik Veger uit om het bord eens goed te bekijken. Tijdens zijn vorige bezoek aan Paraguay stond het naambord hier nog niet, maar de werkzaamheden en de verfraaiing van het bedrijf gaan tijdens zijn afwezigheid gewoon door. Sinds drie jaar beheren Frederik en zijn zus Rosanne vanuit Nederland deze locatie, die hun vader Willem Veger als investering kocht in 2002. 'De

eerste keer dat ik op het bedrijf kwam, was ik samen met mijn vader', vertelt Frederik. 'Ik dacht toen dat hij een beetje gek was geworden om hier te gaan boeren, maar het bedrijf zag er goed uit. Na het overlijden van mijn vader kwam ik voor de tweede keer op het bedrijf. Ons voorgenomen besluit om te verkopen bleek niet meteen uitvoerbaar, dus besloten mijn zus en ik om er vooralsnog mee door te gaan. Gaandeweg ben ik de bijbaan van veehouder enorm gaan waarderen, en nu zie ik hier een toekomst voor mij en mijn familie. Het is mooi om iets op te bouwen voor jezelf, Ik voel me steeds meer boer.'

- 1 Nellores met limousinkruislingkalveren gaan naar een nieuw perceel
- 2 De dieren krijgen leucaene, als eiwitrijke aanvulling op het rantsoen
- 3 Met een houten hefboomstelsel staan de koeien vast voor inseminatie
- 4 Windmolens pompen water uit de reservoirs naar de Australische tank
- 5 Deze stier (angus x hereford) gaat ter controle met het koppel mee

In het dagelijks leven werkt Veger bij NIBC Bank als verkoper. Twee- tot drie-maal per jaar bezoekt hij hun vleesveebedrijf in de streek Gran Chaco van Paraguay. De dagelijkse leiding van La Rosanne is in handen van bedrijfsleider Juan Angulo. Hij regelt alle zaken rondom het beheer en de ontwikkeling van de estancia. Veearts José Bobadilla heeft de rol van adviseur en helpt met plannen maken voor de toekomst.

Het personeel, dat bestaat uit vier personen, hoeft maar een deel van totale bedrijfsoppervlak te verzorgen, het overgrote deel van de beschikbare 14.000 hectare is nog ongecultiveerd. Met de pas ingezaaide velden meegerekend is 2750 hectare grasland, het overige deel is begroeid met bomen en struiken.

Voer voor 3000 dieren

Het graasoppervlak is opgedeeld in 55 velden van ongeveer duizend bij vijfhonderd meter. 'Met de nieuwe weiden en door de verbetering van de bestaande velden verwachten we voldoende ruimte en voer te hebben voor bijna 3000 stuks vee', vertelt Frederik Veger. De huidige veestapel van 650 zoogkoeien, 300 ossen, 200 stuks jongvee, 450 zogende kalveren en 17 stieren wordt daarom uitgebreid. 'Dit jaar gaan we nog ongeveer duizend ossen kopen om af te mesten. Door een derde van het afmestvee aan te kopen kunnen we in lange droge perioden makkelijker een deel van de veestapel afstoten zonder dat dit ten koste gaat van ons zoogkoeienbestand.'

Een ronde langs de verschillende weilanden maakt duidelijk dat er flink met verschillende rassen gekruist wordt. De lichtgekleurde nelores met hun grote, hangende oren zijn nog steeds de basis voor de veestapel. De weerbaarheid tegen warmte en insectenbeten zorgt ervoor dat de nelore nog steeds het meest voorkomende ras in Paraguay is. In een groep met zogende dieren valt een aantal lichtbruine limousinkruislingen direct op. Dit Franse ras is geselecteerd om meer vlees

op de grote, slanke nelores te krijgen. Verder doorkruisen met Europese vleesrassen is niet eenvoudig omdat die rassen niet tegen de extreme hitte van het Zuid-Amerikaanse land kunnen.

Aan de hand van een brandnummer is het aantal rassen in een dier te herleiden. Elk rund heeft vier cijfers waarvan het eerste cijfer aangeeft hoe groot het aandeel zeboe in een dier is, door bijvoorbeeld een kruising met nelore of brahman. Het tweede cijfer staat voor het bloedaandeel van geadapteerde rassen, die zijn ontstaan uit een kruising van een zeboe en een bultloos ras. Deze rassen, zoals de senepol en bosmara, zijn eveneens bestand tegen hoge temperaturen. Het derde cijfer geeft het aandeel Britse rassen, zoals hereford en angus, aan. Het vierde cijfer geeft aan of het dier ook rassen van het Europese vasteland in zich heeft, zoals limousin, charolais, blonde d'Aquitaine, gelbvieh en simmental.

De gebruikte verdeling maakt het mogelijk om bevelede dieren te fokken die net als de zeboe goed bestand zijn tegen de hitte en insectenbeten. 'Door verschillende rassen te gebruiken maken we maximaal gebruik van het heterosiseffect.'

Om de dieren te insemineren zijn ze bijeengegreden in een veekraal. De cowboys drijven de dieren de managementrail in en op de voorste plek fixeren twee cowboys het dier door middel van een houten hefbomenstelsel, zodat de hoofdcowboy het dier rustig kan insemineren. De dieren lopen allemaal vlot door de managementrail. Ze zijn bekend met de methode, aangezien ze voor alle entingen, het brandmerken, het insemineren en voor de drachtcontrole door de managementrail gaan. In het traject is een weegschaal opgenomen om te bepalen of de dieren het slachtgewicht van 425 kilogram al bereikt hebben.

Van voederwinning is op La Rosanne normaal geen sprake. De dieren lopen het gehele jaar door in de wei. In de winterperiode vreten de dieren het verdroogde

gras, een soort hooi op stam. Dit jaar perst het bedrijf voor het eerst een deel van het gras in ronde balen, zodat een langer houdbare voorraad ontstaat om onverwacht lange droogtes te overbruggen.

Naast de gangbare grasteelt proberen Frederik en Juan ook alternatieve gewassen uit, zoals leucaena oftewel witte mimosa. Dit is een vlinderbloemige met een hoog eiwitgehalte. De planten worden ongeveer drie meter hoog.

De nieuwe graspercelen hebben een goede start gemaakt blijkt uit Frederik Vegers enthousiaste reactie als hij het gewas inloopt. Zo veel gras zo vroeg in het seizoen heeft hij nog niet eerder gezien. 'Het regenseizoen is dit jaar vroeg begonnen, begin oktober hadden we al een bui van vijftig millimeter.'

Opvang van regenwater

De regenval in de Chaco Central is erg onregelmatig. In het droogseizoen van april tot september – de winterperiode – valt er gemiddeld 100 millimeter regen, terwijl in het regenseizoen van oktober tot maart – de zomer – zo'n 700 millimeter normaal is. Aangezien het regenwater ook de enige bron voor drinkwater is, heeft Veger extra geïnvesteerd in de wateropslag. Het overvloedige water in het regenseizoen loopt via kanalen en natuurlijke waterlopen in een zevental waterreservoirs. Windmolens pompen het water in Australische tanks, een soort waterbassin op hoogte. De tanks zijn aangesloten op de centrale waterleiding en zorgen voor voldoende druk, zodat de vijftien waterbakken gevuld blijven. In totaal is er 225.000 kubieke meter wateropslag. 'Op dit moment is de wateropslag voor zeventig procent gevuld, een volle wateropslag betekent voldoende drinkwater voor anderhalf jaar. We moeten eigenlijk nog een paar fikse buien hebben.' Als echte boer kijkt Veger naar de wolken: 'We zijn hier net als in Nederland erg afhankelijk van het weer.'

Robert Haijink

